

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

Donatiu de l'Ajuntament

Josep M. Ferrer

ANY II NÚM. XXXII

OLOT, 13 ABRIL DE 1916

Per subscripció i anuncis, i tota correspondència en general, adreçar-se al
Gerent de VIDA OLOTINA: «Lliga Regionalista», OLOT

CONDICIONS

Suscripció. 1 pesseta trimestre.
Número soft 10 cèntims.

ANUNCIS	{	Una plana.	5 pessetes
		Meitat de plana.	3 »
		Quart de plana	2 »
		Octau de plana	1'50 »

DESCOMPTES

Per 6 insercions, el 10 %; per 12, el 25 % i per 24, el 50 %

ESQUELES MORTUORIES	{	Una plana.	6 pessetes
		Meitat de plana	4 »

Pagos a la bestreta

OBRES DE DONYA MARIA MONTESSORI

: : : Método de la Pedagogia Científica : : :
aplicado a la Educación de la Infancia

1 volum, tela, Ptes. 7'50
» rústica, » 6'00

== Manual Práctico del Método Montessori ==

1 volum, tela, Ptes. 4

Els millors llibres d'orientació pedagògica.

Els millors llibres d'educació moderna.

Les comandes a la

CASA EDITORIAL ARALUCE

CORTS CATALANES, 392.--BARCELONA

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

ANY II NÚM. XXXII

OLOT, 13 ABRIL DE 1916

CATALUNYA VICTORIOSA

La prova ha estat quelcom dura, però tant mateix hem vençut. El Govern s'havia proposat ofegar la veu de Catalunya laborant amb tota mena d'arts, fins les mes reprovables, per a que la representació parlamentaria regionalista fos anulada; i no sols ha sigut vençut el proposit del Govern, sinó que la representació nostra, la genuinament catalana, s'ha vist augmentada: tindrem mes diputats que no teniem.

La victòria, doncs, ha sigut esplendorosa. Si a la gent d'allà dalt els fos possible posseir per un instant el dò de la clarividència, s'haurien convençut, ara, de que a Catalunya no hi podran tenir ja mai més aplicació les artimanyes electorals centralistes per les quals van al Parlament els diputats que's designen des del ministeri de governació. Aquí som quelcom mes digne i mes lliure que la resta dels dominis espanyols: aquí la pressió oficial no solament deixa de tenir eficacia, sinó que, generalment, produeix resultats contraris i es torna contra el que n'abusa.

I si la clarividència d'aquella gent fós suficient, potser arribarien a treurer una altre conseqüència del fet de la immunitat amb que Catalunya resisteix la pressió governamental. Potser compendrien que aquí portem als dintres una forsa especial que repel·leix expontaniament els excessos de domini que caracteritzen la política electoral dels oligarques centralistes. I de deducció en deducció potser arribarien a topar amb el mateix fet nacionalista, el qual estan empenyats en negar pesi a totes les demostracions i als mes palpables experiments.

Perque no hi ha dupte que la forsa dinàmica del nostre esperit de llibertat, que ens fa resistir a les embestides de la pressió governamental,

quan per ella s'ens vol dominar amb despotisme, rau precisament en el fet de la nacionalitat. Aquesta es la explicació única que pot satisfer, quan ens admirem nosaltres mateixos que aquí fracassi lo que en el reste d'Espanya dona resultats tant infalibles i repetits. El fet de que el funcionari català s'en vagi tant fresc als centres governatius i s'escolti les amenaces com qui sent ploure, mentres que el d'altres indrets se posi a tremolar i acati la voluntat oficial, es un fet general i extremadament significatiu, que no s'explica d'altra manera que per la virtut d'un altre fet independent dels recursos de un règim. Necessàriament hi han d'entrar factors racials dels que la voluntat i la organització dels sistemes i dels homes no en tenen a ma el domini facil.

* * *

Apart de les martingales oficials, que si ens han donat algún disgust no han tingut prou eficacia per a deturar la consagració de la voluntat de Catalunya, hi ha hagut en aquestes eleccions una nota depriment i antipàtica que ens creiem obligats a comentar amb tota sinceritat i amb tota honradesa: ens referim a la dura campanya que hem hagut de soportar de part de certs elements de les anomenades dretes, principalment de jaumins i mauristes.

En els districtes propers al nostre es aont dita campanya s'ha fet sentir amb més duresa i amb més ostentació fins al punt de que ha posat en perill l'elecció de alguns dels nostres candidats, i ha determinat la derrota de estimadíssims companys. De ningú pot ser desconeguda la violència amb que els aludits elements han combatut als senyors Masó, Rahola i Verdaguer en els districtes de Girona, Vilademuls i Vich.

Si tractem de esbrinar les causes que hagin pogut motivar l'hostilitat violenta de dits elements ens serà segurament difícil el trovar-ne la justificació lògica car, per lo que's refereix als mauristes cal tenir en compte la corrent de cordialitat que en moltes ocasions ha existit entre D. Antoni Maura i els nostres parlamentaris, cordialitat que en rescent escrit de D. Gabriel Maura, publicat en aquestes planes, arribà fins al extrem de ésser quasi proposada com a base d'una acció mancomunada de govern. I en quan als jaumins es encare més injustificada l'hostilitat si hem de donar crèdit a les doctrines regionalistes que sempre ha predicat el senyor Mella i altres personalitats de dit partit.

La motivació de l'hostilitat no cal, doncs, buscar-la en el terren ideològic, sinó en la idiosincracia peculiar d'alguns dels esmentats elements que

ens tenen ja acostumats a les més inverossímils anomalies filles, potser, de un lamentable estat d'inadaptació i de apassionament produït per una llarga predicació de violències i de actituds purament negatives.

Però ademés per part d'alguns elements que ara han estat contra el regionalisme, actuant de servils ministerials, s'ha promogut una indecorosa i irreverent mixtificació de sentiments religiosos els quals han sigut utilitzats indegudament amb gran escandol dels catòlics fidels a les orientacions Pontificies i amb greu detriment dels mateixos interessos religiosos als quals sembla que hi hagi qui tingui empenyo en fer-los aparèixer amb, incompatibilitat amb les empreses que no per ser humanes deixen de ser honrades i lícites.

I si tenim en compte la perillósíssima promiscuació que algunes persones investides de caracter apostòlic tenen la desgracia de fer, barrejant capriciosament els afers humans amb les coses més sagrades, es doblement lamentable dita promiscuació per quan amb ella s'escandalitzen les ànimes senzilles i, faltant a les precises normes ortodoxes, se llença a un camí de desviament als que son víctimes de tant evident falta de justícia i no tenen prou valor per a fer-se càrrec de la fragilitat humana, baldament aquesta sigui disfressada de un farisaic zel pseudo-apostòlic.

PER LA LLENGUA CATALANA

COMUNICACIÓ DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

L'Institut d'Estudis Catalans ha començat a dirigir a les corporacions i entitats que han significat la seva protesta contra la comunicació del senyor president de la Reial Acadèmia Espanyola la següent comunicació:

«Horable senyor:

Una competència vivíssima de cultures era entaulada darrerament dins l'àmbit d'Espanya. Desvetllades de secular esmortuiment per una vocació novella de poder i de gloria, renaixfen dugues llengües germanes amb anhel de reconquerir en el món els furs de la plenitud espiritual. L'una d'elles, que havíem coneguda en dissort, reduïda públicament a l'ús administratiu i al literari, ambicionava de guanyar altre cop crèdit en el viure

internacional, autoritat en ciències i en pensament. A l'altra, a la nostra, darrera més llarga desventura, li calia feina més aspra. Li calia adquirir allò que la seva germana tenia ja, amb allò altre que aquesta no tenia encara; avançar en els camps de la literatura i la ciutadania, alhora que penetrar en els dominis del saber i del govern.

Havem anomenat aquesta renaixença simultània, una competència, i era natural que una part de l'expansió de cada una d'aquestes llengües es fes a despesa de l'altra. Mes aquí trobaven precisament un estímul i clarament servia per créixer el doble esforç. Entre els centres acadèmics i didàctics de Madrid i els centres acadèmics i didàctics de Barcelona, la més bella, la més noble de les emulacions començà. Les armes n'eren totes intel·lectuals i pacífiques. Armes d'estudi i de publicació, armes de esperit. Amb el llibre rivalitzava el llibre; amb la revista, la revista; amb el treball d'història, el treball de laboratori; amb la investigació docta, la temptativa de difusió universal; amb la intervenció en afers polítics del món, la intervenció en afers científics, on ja començava a llevar-se la tradicional vergonya que Espanya restés sense representació ni vèu. Feia bo de treballar així, de combatre amb aquesta dignitat i elegància. Els rivals generosos es donaven sovint la mà, s'aconsolaven de la fatiga, i l'un a l'altre animava amb el crit encoratjador de l'amic.

Malauradament, un fet tristíssim es produïa ahir mateix i venia a torbar aquesta serenitat que era el nostre orgull. Una de les parts creia de poder rompre el pacte tàcit, llei i regiment de la contensió noble. I amb sorpresa vèiem la Reial Acadèmia Espanyola acudir als poders públics, en sol·licitut de mides de força que aturessin i vinguessin a matar en flor la creixença i expansió de la llengua germana. Ja, doncs, les armes esdevien altres i el terreny descendia de nivell. Ja s'intentava atuir l'esforç espiritual de Catalunya desproveint-la del seu indispensable instrument de pensament, de ciència, d'educació, d'intervenció original en el món... Com indicatiu de feblesa, aquesta invocació als socors de la violència legal ens hauria potser plagat, si nosaltres no poséssim per damunt tot l'interès sagrat de l'esperit. Com violació d'ell, com ruptura dels respectes deguts a un cert dret de gentes en la competència de cultures, nosaltres ens hauríem trobat en el cas de denunciar aquella i de fer-ne apel·lació a una sobirania i a una força que poguessin competir amb la força i la sobirania oficials: les de la consciència del nostre poble ofès en allò que li és més íntim i més car.

Ni això ha calgut. La consciència del nostre poble ha reaccionat espontàniament, abans que la nostra apel·lació, abans mateix que qualsevulla agressió es produís, només amb l'amenaça d'ella. Mentra que a Madrid la prudència aconsellava als poders públics de desoïr la vèu que demanava subjecció, a Barcelona, en tota Catalunya, l'entusiasme del poble no ha volgut ni solament esperar una altra vèu que el cridés a la defensa de la llibertat. I l'Institut d'Estudis, dipositari, custodi i propugnador de l'alta tradició de la nostra parla, ja no ha d'invocar, sinó solament regraciar. Ha trobat la batalla feta, guanyada la victòria. Ha trobat totes les bones voluntats reunides i unànims al servei de la causa santa.

A vos, honorable Senyor, i a la il·lustre entitat que tan dignament presidiu, ha escaigut un lloc de valentia i d'honor dins l'alçament patriòtic provocat per la malaventurada instigació de la Reial Acadèmia Espanyola. L'Institut, reconeixent aquest mèrit vostre, es complau en endreçar-vos, en nom de la llengua catalana, de son passat gloriós, de son esperançat avenir, el testimoni d'un pregón agraïment.

Barcelona i 21 de març de 1916.

Josep Puig i Cadafalch, Antoni Rubió i Lluch, Guillem M.ª de Brocà, Jaume Massó Torrents, Joaquim Miret i Sans, Miquel A. Fargas, Esteve Terradas, Josep M.ª Bofill, Pere Corominas, Eugeni d'Ors, Antoni M.ª Alcover, Pompeu Fabra, Frederic Clascar, Lluís Segalà, Josep Carner, Francesc Martorell.»

NOTES D'ART

SENSIBILITAT I ESTRUCTURA.—Dins les tendències modernes de les Arts plàstiques, dues coses deuen tenir-se molt en compte, car són un perill per tot aquell qui les practica.

Aquestes dues amenaces consisteixen, primera en el perill de matar la sensibilitat a força d'estructura; o que aquesta estructura devingui formulada, a força de voler donar una sensibilitat.

El primer cas és menys perillós que el segon, car la sensibilitat pot tornar a reeixir, i allavors, tenim l'home tècnic i espiritual a la vegada, mentre que en el segon, tot esforç tècnic desapareix davant la fórmula, tota idea de labor manual personal, desapareix també, davant la mateixa, llavors l'home sols produeix segons una exaltació, o excitació, per mitjà d'aquesta fórmula, resultant

d'aixó una obra cerebral, però mai pictòrica si es tracta de pintura, o bé en qual-sevulga Art plàstica.

Sapigut és, que no es pot infantar, i deslliurar a la vegada i menys en les Arts plàstiques, que no poden tenir fórmules matemàtiques; per a exterioritzar al moment estètic, és necessari, doncs, conrear la sensibilitat, dins una estructura raonada i viva, mai formulada, per a millor expressar així d'una manera plàstica i conservar en l'equilibri tota la puresa del moment-estètic.

Obtingut, doncs, l'equilibri entre la sensibilitat i l'estructura, la producció serà purament bella, o millor dit, en pintura serà purament pintura, en escultura serà purament escultura i res més; les demés arts no deuen intervenir-hi més, que com a contribució general de la cultura, mai deuen tenir-hi cap intervenció directa, car tota mixtificació és impura; tot interès que es vulgui donar en aquest sentit és decadència.

El naixement del cubisme per la necessitat d'inscriure la pintura dins l'estructurisme, tenim el primer cas en que la formulació d'un cànon estructural mata la sensibilitat, tot devé ciència i fórmula exacta; l'interès de la pintura de Cezanne devé posat a l'alcanç de tot pintor fracassat. Més com en totes les escoles i tendències tenen els seus homes, que cal regonexe'ls una valor, aquesta són els qui han donat una valor al cubisme; són els homes, no l'escola.

Com totes les coses tenen la seva contraposició, i valent-se d'haver-se iniciat l'estructurisme, se'n aprofiten per donar-nos el segon cas, on es valen d'una estructura ja formulada per a donar una sensació, ço és, una sensació d'impressió, una sensació també formulada, i més que una sensació, un sentiment especulat, és a dir un resultat abstracte, sense concreció en l'esperit, la concreció és aparent i exterior en la formulació d'estructures.

Es d'una decadència palpable l'actual tendència primitivista, sempre i quan tendeix a aquesta formulació dels elements que componen l'obra creada, car no som nosaltres qui devem formar la naturalesa, és la naturalesa qui deu suggerir-nos i portar-nos a una formulació, que, en aquest cas, no és formulació sinó una estructura raonada i viva, més és una creació de les formes, tot esforç que no sigui dins l'equilibri és en và.

Aquest canó de l'estructurisme ha obert el camí per produir d'una manera interessant, d'això no n'hi ha prou, cal produir d'una manera interessant i bella a la vegada; li basta que tingui un cert interès un art plàstic, per a donar-li una veritable valor, això no és cert, amb l'impressionisme acabarem deixant les teles en estat de nota de color, ara es deixen en el moment d'un interès de bocet, cal anar més lluny, cal resoldre aquest bocet sense que perdi per això aquest interès.

F. VAYREDA

PUBLICACIONS

GUIA POSTAL DE ESPAÑA per D. I. Romero Chacón i D. J. Castellón Sanchez (Olot, tipografia Alzamora).

La lectura de aquesta interessant publicació ens fa pensar amb lo molt que es podria avençar a Espanya si els serveis públics estessin deslligats de les contingències perforbadores de la política que caracteritza als governants espanyols.

El servei de comunicacions, que té un caràcter tècnic i públic, ha millorat força en aquets últims temps mercès a la casualitat de haver estat portat a la Direcció general del mateix a un home que s'ha prés el càrrec en sèrio i l'ha desenpenyat fent abstracció dels interessos polítics. El senyor Ortuño s'ha fet un verdader professional en el ram de comunicacions i a ell se deu la organització dels serveis que avui ja té establerts el Cos de Correus i els que hi ha aprovats en vies d'implantació. Però contra lo que era lògic, tractant-se de un funcionari tant zelós i competent, avui no pot dirigir personalment aquesta organització per haver tingut de deixar el càrrec al canviar el Govern. En un altre país qualsevol el senyor Ortuño seria perpetuament Director general de comunicacions però a Espanya està vist que les conveniències del interès públic son cosa enterament secundaria.

El llibre, dels dignes oficials del Còs de Correus senyors Romero i Castellón, es interessantíssim car en ell hi ha una complerta explicació de tots els serveis postals donada amb una minuciositat, un ordre i una serietat que'ls acredita de excel·lents funcionaris i acurats publicistes.

Es de creurer que el públic correspongui al notable esforç dels autors comprant aquest llibre de manifesta utilitat per a tothom.

Les demandes d'exemplars de la *Guia Postal de España* deu fer-se directament a D. Ignasi Romero a Palamós, o a D. Josep Castellón a Olot.

QUADERNS D'ESTUDI.—Ha aparegut el VI. número de aquesta revista mensual que sota els auspicis de la Mancomunitat de Catalunya, va dedicada especialment als mestres i en general als estudiosos de les terres de parla catalana. Vet'aquí el seu Sumari:

«Els 8 millors llibres» (*El Guaita*).—«Victor Hugo i la Espanya» (Marguérite Moreno).—«Caràcter científic del nou sistema pedagògic» (P. Francesc de Barbens).—«Gillem Tell» (*Versió catalana per les alumnes de l'Escola de Bibliotecàries*) (Frederic Schiller) *continació*.—«Assaigs de teorització estètica: Consideració de la bellesa com a definició» (Martí Casanovas).—«La fillosoffa d'Enri Poincaré» (L. Brunschvicg, Trad. de M. M.: *continuació*).—«Resultats en la aplicació del Mètode Montessori a l'ensenyament elemental:

Reports individuals triats del diari de la «Casa dels nens» (Anna Maccheroni: *acabament*).—«Les Biblioteques Municipals» (A. Arderiu i Pasqual).—«Escola de Veterinaria».—«Els Amics dels Quaderns».—«Revista de Revistes», *Civilització i Moralitat*, per Emile Boutroux (*L'Unión Morale*).—«La Catalunya que treballa y que juga».—«Informació».—Fòra-Text: Documents relatius a la «Casa dels Nens».

INFORMACIÓ OLOTINA

LA NOVA JUNTA ORGANITZADORA DEL CERTAMEN LITERARI-ARTÍSTIC.—En reunió general celebrada rescentmen per el Cos d'Adjunts de nostres Jocs Florals foren elegits per a organitzar el Certament d'enguany els senyors D. Ignasi Rubió, D. Josep M.ª Garganta, D. Antón Bolós, D. Francisco Vayreda Casabó i D. Josep M.ª Capdevila.

ORFEÓ POPULAR OLOTÍ.—Aquesta simpàtica institució donà el passat diumenge, en son hostatje social, l'acostumat concert repàs mensual. Ademés, el dimars, concorregué a les *Quaranta hores Solemnes*, en les quals tenia designada una hora, i executà les composicions *Caligaverunt oculi mei* i *Tantum Ergo* de Victoria i *Domine convertere* de Roland de Lassus. La execució de dites obres, portada amb gran voluntat, convencé de la necessitat que te l'Orfeó de sumar-se moltes mes veus, perque ara son excessivament sentides les que per una o altre circumstancia es destaquen de la massa choral, lo que perjudica sensiblement el conjunt.

Serí de desitjar que es portés a cap una intensa campanya per la qual, i per tots els medis possibles, se pogués lograr l'ingrés a l'Orfeó de molts mes executants en totes les veus i en totes les cordes.

Cal doncs que si volem veurer floreixent una institució que tant bona voluntat demostra procurem tots treballar per a proporcionar-li els elements indispensables.

LA VICTORIA REGIONALISTA.—En nostra ciutat ha sigut generalment rebut amb grossa satisfacció el triomf obtingut per els candidats regionalistes, essent, també generalment, exectada la campanya de violencies i difamacions feta per certs elements contra els mateixos, especialment a Girona i Vilademuls.

Ha plagut aquí especialment el brillant triomf del diputat per Puigcerdà nostre distingit amic D. Eusebi Bertrand i Serra, al qual nostra comarca està molt agraida per els treballs fets per a la prompte terminació de les carreteres de Sant Pau i del Coll d'en Caubet a Ripoll, de positiu interés per a Olot.

A la Lliga Regionalista, després de haber treballat de ferm a favor de nostres diputats, se volgué solemnitzar la victoria arborant la gloriosa Bandera Catalana.

PERE AUBERT
Impressor - Olot

GLOSARI DE XENIVS

(1916 a 1914)

Se publica en fascicles setmanals,
contenint aproximadament un mes
de Glosari

* * *

Preus de subscripció:

El fascicle setmanal, 25 cèntims
Suscripció trimestral, 3 pessetes

* * *

S'admeten subscripcions a Barcelona
a casa J. Bartra Laborde
«Tallers Gràfics Montserrat»
Bilbao, 207

QVADERNS D'ESTVDI

Aquesta Revista formarà anual-
ment dos volums d'unes 400 pàgines
cada un. La publicació es farà cada
mes, llevat els de Juliol, Agost i
Setembre, en fascicles d'un mini-
mum de 80 pàgines.

* * *

Preu de subscripció anual 4 ptes.
Número solt, 50 cèntims

* * *

Venda i subscripció a Olot:
LLIBRERIA BONET
Carrer Major, n.º 3

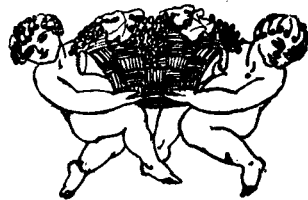
PIU ORRI

S. Esteve, 12

Camiseria, Corbateria,
Genres de Punt

Grands assortits
a preus econòmics de
Llanes, Sedes i Cotons

Celler Olotí

Casa recomanada per a
vins de tota confiança

Olis, sabons i comestibles
de primera qualitat

Passeig de Blay (Firal), 52
(Davant del Teatre)

JOAN CAPDEVILA RAURICH

FABRICANT DE PAPER

HA TRASLADAT ELS SEUS MAGAT-
ZEMS I DESPATX DELS CARRERS
DE LA LLEONA I AVINYÓ, AL DE LA

Universitat, núm. 23

FARMACIA I DROGUERÍA

JOAN CARDELÚS I FILLS

Agents exclusius per a Olot dels tant recomanats

PRODUCTES DE LA PERFUMERÍA GADALÚS

i de la **CREMA BELLA AURORA**

i per a la província del insuperable

CHAMPAGNE GEORGE MONTAGNE